

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Småkraft AS
Postboks 7050
5020 BERGEN

Vår dato: 26 NOV 2012
Vår ref.: 201207404-2 ksk/krn
Arkiv: 312/016.G5A11
Deres dato: 12.11.2012
Deres ref.:

Saksbehandler:
Kristine Naas
22 95 97 66 , krn@nve.no

Småkraft AS – Søknad om tillatelse til bygging av Storeflåt kraftverk i Mårelva, Tinn kommune, Telemark – NVEs vedtak

NVE mener at på grunn av konflikter med forekomst av rødlistearter i flere truetkategorier og hensynskrevende naturtype av A-verdi, er ulempene ved tiltaket større enn fordelene og dermed er ikke kravet i vannressursloven § 25 oppfylt. Det gis ikke konsesjon til å bygge Storeflåt kraftverk.

Søknaden

Småkraft AS søker om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Storeflåt kraftverk i Tinn kommune i Telemark fylke. Det er søkt om å utnytte et fall på 199 m mellom kote 457 og 258.

Ved inntaket planlegges det en sperredam 3–4 m høy med en damkrone på ca. 25 m i nordøstre del av elven. Selve inntaket planlegges ca. 80 m lenger mot sør. Vannveien er planlagt som 2,5 km lang nedgravde rør. Kraftstasjonen plasseres på kote 268.

Kraftverket skal ha en midlere årsproduksjon på 17,4 GWh og en installert effekt på 4,95 MW. Maksimal slukeevne er planlagt til 3,3 m³/s. Middelvannføringen er 2,9 m³/s. I søknaden er det foreslått minstevannføringen på 0,42 m³/s sommer og 0,15 m³/s vinter.

Om søker

Småkraft AS er et produksjonsselskap etablert i 2002. Det eies av 4 selskap: Skagerak Kraft AS, Agder Energi AS, BKK Produksjon AS og Statkraft AS. Småkraft AS har inngått avtale med største fallrettshaver. For de resterende fallrettshavere og grunneiere arbeides det med å inngå avtaler.

Høring

Saksbehandling av søknader etter vannressursloven er gitt i lovens kap. 3. I henhold til vannressursloven § 24 2. ledd, bokstav c, kan NVE unnlate kunngjøring dersom det er klart at en søknad må avslås. NVE har vurdert søknaden etter denne bestemmelsen.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) vurdering og konklusjon

Den miljøfaglige rapporten som er vedlagt søknaden inneholder konsekvensutredning for biologisk mangfold. Rapporten gir et godt grunnlag for å vurdere virkningene av tiltaket. Konklusjonen i rapporten er at tiltaket vil gi stor negativ konsekvens for temaet *prioriterte naturtyper, karplanter, moser og lav*.

Naturmangfoldloven trådte i kraft den 1.7.2009. Loven fastsetter forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet føre-var-prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning. Naturmangfoldloven § 7 legger føringer for myndigheter der det gis tillatelse til anlegg som vil kunne få betydning for naturmangfoldet. I NVEs vurdering av søknaden om Storeflåt kraftverk legger vi til grunn bestemmelsene i §§ 4 og 5 samt §§ 8 og 9.

§ 4. forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer

Målet er at mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde og med det artsmangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtype. Målet er også at økosystemers funksjoner, struktur og produktivitet ivaretas så langt det anses rimelig.

Tiltaket vil berøre en bekkekløftlokalitet med verdi svært viktig (A). Bakgrunnen for verdisettingen er blant annet en velutviklet "bergveggskløft" i lavlandet, inkludert fossefall med fosseyr og gamle trær i humid miljø. Den innehar fuktighetskrevenne bergveggsflora og epifytter av både lav og moser med flere rødlistede arter. Selv om elva allerede er fraført en del vann til utnyttelse i Mår kraftverk og Kalhovdmagasinet har den fortsatt en betydelig vannføring. Verdien av kløfta er i følge den miljøfaglige utredningen udiskutabel på tross av at en del vann allerede er fraført. Kløfta er vurdert til å være en av de viktigste kløftene i regionen. Fordi prosjektet vil føre til stor negativ konsekvens for naturtyper av A-verdi, vurderer NVE at en utbygging av Storeflåt kraftverk vil komme i konflikt med naturmangfoldloven § 4.

§ 5. Forvaltningsmål for arter

Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.

Det er registrert en rekke rødlistede arter innenfor tiltaksområdet. En av disse, fossefiltlav, er sterkt fuktighetskrevenne og er også oppført på norsk rødliste for arter (2010) som sterkt truet (EN). Andre fuktigkrevenne lavararter som er registrert i kløfta er kort trollskjegg (nær truet - NT), olivenfiltlav (NT), sprikeskjegg (NT), gammelgranskål (NT), gubbeskjegg (NT) og pelsblæremose (sårbar - VU). Potensialet for funn av flere krevenne arter er oppgitt til stort. Tiltaket er vurdert å ha stor negativ konsekvens for truede arter og tiltaket vil derfor komme i konflikt med naturmangfoldloven § 5 første ledd.

§§ 8 og 9 Kunnskapsgrunnlaget og Føre-var-prinsippet

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på

naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

De bratte bergveggene rett ned i elva gjør store deler av elva vanskelig tilgjengelig. Det er derfor tatt stikkprøver av artsmangfoldet, som avdekket de fuktikrevende og rødlistede artene nevnt over. Det er oppgitt at potensialet for funn av flere er stort. I den miljøfaglige vurderingen som er gjort oppgis det også at det er vanskelig å vurdere hvor mye vann de fuktighetskrevende artene trenger for å opprettholdes. En del av nedbørfeltet er overført og de mest fuktighetskrevende artene ble derfor funnet i områder hvor bergvegger, trær og lignende gir særlig gunstige lokalklimatiske forhold. Det er oppgitt som sannsynlig at en utbygging som omsøkt vil kunne gi en ytterligere reduksjon av de områdene som er egnet som habitat for de mest fuktighetskrevende artene av lav og moser. Verdisettingen av bekkekløfta er gjort ut fra dagens vannføring, som fortsatt er betydelig. Usikkerheten rundt hvor stor vannføring som kreves og hvilke arter som blir berørt, gjør det vanskelig å vurdere en øvre grense for slukeevne eller en tilstrekkelig minstevannføring som vil kunne sikre verdien av kløfta. På grunnlag av at det kan finnes uoppdagete rødlistearter i området, samtidig som det er uvisst om kjente og ukjente truede arter vil kunne tolerere noe senking i vannføring i Mår mener NVE at det foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet. Utbyggingen vil dermed komme i konflikt med naturmangfoldloven §§ 8 og 9.

Vi viser også til Olje- og energidepartementets retningslinjer for småkraftverk hvor det står at

"Tiltak som kommer i konflikt med arter som er "kritisk truet" eller "sterkt truet" (...) kan ikke påregne å få konsesjon"

Omsøkt prosjekt vil etter NVEs syn være i konflikt med retningslinjene.

Konklusjon:

På grunn av konflikt med forekomst av rødlistearter i flere truethetskategorier og hensynskrevende naturtype av A-verdi, er ulempene ved tiltaket større enn fordelene og dermed er ikke kravet i vannressursloven § 25 oppfylt. Det gis ikke konsesjon til å bygge Storeflåt kraftverk. På grunn av artenes og naturtypenes sårbarhet for reduksjon i vannføring er det lite sannsynlig at konflikten kan løses med endringer av tiltaket.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Kopi:

Tinn kommune, postboks 14, 3661 RJUKAN
Fylkesmannen i Telemark, postboks 2603, 3702 SKIEN
Telemark fylkeskommune, postboks 2844, 3702 SKIEN